

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/92/2019
Identifikačné číslo spisu: 8117211578
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8117211578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, XXX XX P., zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Barbušom, so sídlom Štúrova 13, 810 00 Bratislava, proti žalovanému I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k. s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 865 265, správca úpadcu FLEXOGRAFIK s.r.o. v konkurze, so sídlom Osloboditeľov 654/25, 059 35 Batizovce, IČO: 31 732 887, zastúpenému IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 854 808, o určenie popretej pohľadávky, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2Cbi/10/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. marca 2019, č. k. 3CoKR/1/2019-330 v spojení s opravným uznesením č. k. 3CoKR/1/2019-343 z 25. júna 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovi s a p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 16. októbra 2018, č. k. 2Cbi/10/2017-260 určil, že žalobca je veriteľom pohľadávky v celkovej výške 126.256,65 Eur pozostávajúcej z istiny 66.000,- Eur, úrokov 29.165,86 Eur, úrokov z omeškania 31.090,79 Eur proti úpadcovi zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej zo dňa 05.08.2011, ktorá je zapísaná v zozname pohľadávok pod por. č. XX/X. a pohľadávky v celkovej výške 49.004,91 Eur pozostávajúcej z istiny 30.000,- Eur, úrokov 8.489,- Eur, úrokov z omeškania 10.515,91 Eur proti úpadcovi zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej zo dňa 07.02.2012, ktorá je zapísaná v zozname pohľadávok pod por. I. Žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia popretej pohľadávky v celkovej sume 126.256,65 Eur uplatnenej v prihláške pohľadávky v konkurze úpadcu. Žalovaný

prihlásenú pohľadávku žalobcu poprel v celom rozsahu, teda čo do právneho dôvodu vzniku, výšky istiny, úrokov, úrokov z omeškania a výšky celkovej sumy. Žalobca na osvedčenie uplatneného nároku predložil listinné dôkazy, najmä zmluvy o pôžičke, pokladničné doklady, uznania dlhu a notárske zápisnice, ktorých dôvodnosť žalovaný namietal. Žalobca ďalej poukázal aj na to, že v čase poskytnutia pôžičiek komunikoval s C.. Š., v tom čase konateľom úpadcu. Peňažné prostriedky pre úpadcu zabezpečil prostredníctvom svojich firiem a odovzdal ich proti podpisu na výdajovom doklade C.. Š.. Súčasne C.. Š. vo svojej výpovedi potvrdil uzavretie zmlúv o pôžičkách, pritom o uvedených skutočnostiach mali byť informovaní aj ostatní spoločníci úpadcu. V zmysle dohody spoločníkov tak mala byť pôžička od žalobcu zaúčtovaná ako vklady spoločníkov s tým, že ju vráti podľa splatnosti. C.. Š. súčasne pristúpil aj k podpisu notárskych zápisníc na základe iniciatívy žalobcu. K zistenému skutkovému stavu súd prvej inštancie uviedol, že právom a povinnosťou správcu v konkurznom konaní podľa § 32 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj ako „ZKR“) je v prípade zistenia spornosti prihlásenej pohľadávky túto v spornom rozsahu poprieť, pričom pri prieskume a popieraní bol správca povinný postupovať nestranne, tak aby nevyvolal neodôvodnené pochybnosti o jeho objektivite. V prípade preskúmania dôvodnosti prihlásenej pohľadávky v konkurze bolo predpokladom jej spornosti preukázanie okolností známych v danom čase, t. j. v čase plynutia lehoty na jej popieranie, na základe ktorých bolo možné dôvodne pochybovať o jej oprávnenosti, z hľadiska zákonom stanovených možností jej popierania. Úlohou incidenčného konania nebolo potom opätovné preskúmanie uplatnenej pohľadávky súdom, pretože to bolo úlohou správcu. Účelom incidenčného konania bolo v podstate len rozhodnúť o tom, či popierací prejav správcu obстоjí alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieracom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená (teda úplne, alebo v určitej časti, alebo v určitom poradí). Výklad, podľa ktorého by popretie v akomkoľvek rozsahu (čo do dôvodu, výšky, vymáhateľnosti alebo poradia) automaticky aktivovalo prieskumnú právomoc súdu konajúceho v incidenčnom konaní v celom rozsahu, by znamenalo podstatné zvýhodnenie veriteľov tých pohľadávok, ktoré boli popreté čo do dôvodu alebo vymáhateľnosti. V danom prípade mal súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a úpadcom, v zastúpení vtedajším konateľom C.. Š., boli uzavreté a podpismi potvrdené zmluvy o pôžičke v zmysle ustanovení § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka. Žalovaný najmä poprel reálne prevzatie požičanej sumy. Súd mal však v spore výsluchmi a predloženými listinami preukázané odovzdanie peňazí v hotovosti, čo v tom čase nebolo obmedzené zákonom č. 394/2012 Z. z., a potvrdil to aj podpis C.. Š. na jednotlivých listinách, vrátane uznania záväzku čo do dôvodu a výšky, vrátane notárskych zápisníc. Dôsledkom uznania záväzku bol pritom vznik vyvrátiteľnej domnienky o tom, že záväzok v čase uznania existoval a teda že dlžník mal aj naďalej možnosť aj dôkaznú povinnosť preukázať, že uznaný záväzok v čase jeho uskutočnenia v skutočnosti neexistoval. Žalovaný však v spore nepreukázal opak zákonom ustanovenej domnienky, a preto tvrdenia žalobcu osvedčené listinnými dôkazmi mal súd prvej inštancie za preukázané. Na uvedený záver pritom nemala vplyv činnosť žalobcu ako audítora, ani prípadné porušenie zákonných ustanovení týkajúcich sa výkonu audítorskej činnosti. Taktiež nevedenie pohľadávky v účtovníctve úpadcu nebolo možné pripísať na ťarchu žalobcu, ale mohlo len zakladať zodpovednosť do vnútra spoločnosti úpadcu. Na záväzky úpadcu proti žalobcovi nemala vplyv činnosť C.. Š. ako konateľa v mene úpadcu a to aj v prípade, ak z jeho strany ako štatutárneho orgánu došlo k viacerým porušeniam povinností. Konanie konateľa v mene spoločnosti bolo prejavom vôle spoločnosti. Z konania konateľa vznikajú pre spoločnosť práva a záväzky priamo a bezprostredne. Na konanie za spoločnosť konateľ nepotrebuje žiadne ďalšie splnomocnenie či poverenie. Spôsob konania za spoločnosť je súčasne zapísaný v obchodnom registri. Oprávnenie konateľa vystupovať v mene spoločnosti je neobmedzené a navonok aj neobmedziteľné. Hoci Obchodný zákonník v ustanovení § 133 ods. 3 pripúšťa možnosť obmedzenia konateľského oprávnenia, avšak priamo vylučuje účinnosť takýchto obmedzení voči tretím osobám. Obmedzenie konateľa teda nemalo žiadne právne dôsledky pre platnosť a účinnosť právnych úkonov uskutočnených konateľom nad rámec obmedzenia. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že o trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“) tak, že žalobcovi ako úspešnej strane priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 28. marca 2019, sp. zn.

3CoKR/1/2019 v spojení s opravným uznesením z 25. júna 2019 č. k. 3CoKR/1/2019-343 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v tej časti, ktorou bolo určené, že žalobca je veriteľom pohľadávky v celkovej výške 110.475,86 Eur pozostávajúcej z istiny 66.000,- Eur, úrokov 22.375,88 Eur, úrokov z omeškania 22.099,98 Eur proti úpadcovi zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 05.08.2011, ktorá je zapísaná v zozname pohľadávok pod por. č. XX/X a pohľadávky v celkovej výške 42.571,35 Eur pozostávajúcej z istiny 30.000,- Eur, úrok 5.604,07 Eur, úrok z omeškania 6.967,28 Eur proti úpadcovi zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 07.02.2012, ktorá je zapísaná v zozname pohľadávok pod por. č. XX/X, ako vecne správny. Ďalším výrokom s poukazom na ustanovenie § 380 ods. 1 C. s. p., pripustil späťvzatie vo zvyšnej časti žalobného návrhu, v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil podľa § 380 ods. 2 a 3 C. s. p., a posledným výrokom žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 74,69 %.

4. V odôvodnení uviedol, že z ustanovení § 124 ZKR vyplýva, že predmetom určovacieho konania pri popretej pohľadávke je zistenie, či pohľadávka podľa hmotného práva vôbec vznikla, ak áno, v akej výške. Pri pohľadávkach, ktoré sú zabezpečené sa zisťuje, či pohľadávka je pohľadávkou zabezpečenou a pri prípadnom súbehu zabezpečovacích práv súd zisťuje, aké je poradie zabezpečovacieho práva. V prípade popretia vymáhateľnosti súd zisťuje, či pohľadávka je vymáhateľná na súde, resp. v inom orgáne. V danom spore správca poprel pohľadávku, ktorá vyplývala zo zmlúv o pôžičke s odôvodnením, že pohľadávky neexistujú a uznanie dlhu bolo neplatné, pretože v čase uznania pohľadávok žalobcu štatutárnym zástupcom úpadcu tieto neboli splatné. Rozhodujúcim v danom prípade bolo to, či a v akom rozsahu vznikol žalobcovi vymáhateľný nárok vyplývajúci zo zmlúv o pôžičke. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že uznať možno len splatný dlh, pretože z ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu a výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. V danom prípade v čase uznania dlhu dlh existoval. Uznanie dlhu predstavuje zabezpečovací prostriedok. Obligatórnou náležitosťou uznania dlhu je jeho vymedzenie čo do dôvodu a výšky. Dlžník nemusí mať jasnú a presnú predstavu o konkrétnej výške svojho dlhu. Pre jeho platné uznanie bude postačovať určenie dlhu čo do výšky akýmkoľvek spôsobom, ak dlžník vyjadrí, že dlh uznáva „celý“ alebo, že ho uznáva „len do istiny“, poprípade vyjadrí zlomkom akú časť uvedeného dlhu uznal. Skutočnosť, že štatutárny zástupca úpadcu uznal dlh vo vyššej sume, teda aj v časti, kde už bol do výšky 44.000,- Eur dlh zaplatený, nemala za následok neplatnosť uznania dlhu. Nakoniec sám žalobca ani zaplatenú časť dlhu neuviedol v prihláške a ani v žalobe.

5. Odvolací súd ďalej nesúhlasil s názorom žalovaného, že skutočnosť, že v účtovnej závierke úpadcu za rok 2011 až 2013 neboli pohľadávky žalobcu evidované v účtovníctve úpadcu, čo vyplývalo aj z auditu, ktorý vykonával dokonca sám žalobca, a ktorý mal vedomosť o tom, že jeho pohľadávky neboli v účtovníctve úpadcu evidované, bola dôvodom pre popretie pohľadávky. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na odôvodnenie súdu prvej inštancie. Súčasne však konštatoval, že s odôvodnením súdu prvej inštancie sa stotožnil a naň odkazoval a to z titulu aplikácie ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. Podľa tohto ustanovenia nepovažoval za potrebné, aby v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu boli zopakované tie isté závery a zhodnotenia, ktoré už odzneli v odôvodnení prvoinštančného rozhodnutia. K námietkam nesprávnych skutkových zistení odvolací súd uviedol, že vo svojej podstate smerovali voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/204/2009, v zmysle ktorého, „dôkazy hodnotí súd podľa vlastnej úvahy ako tak, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.“ Odvolací súd z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdenými dôkazmi strán sporu, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa ustanovenia § 191 C. s. p., a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď určil, že žalobca je veriteľom dvoch vymáhaných pohľadávok proti žalovanému v celkovej výške 110.475,86 Eur zo zmlúv o pôžičkách. Zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ako aj spísanie uznania dlhu do notárskej zápisnice potvrdil vo výsluchu aj štatutárny zástupca úpadcu C. Š. Žalovaný v spore neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, že pohľadávka žalobcu nevznikla. Neobstála ani námietka žalovaného o neplatnosti uznávacích prejavov štatutárneho zástupcu úpadcu.

6. Ďalej odvolací súd poukázal na to, že dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti strany sporu za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od sporových strán, ktoré tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to, čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorej má účastník dôkazné bremeno slúžiť dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania, vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí strana sporu uviesť a následne preukázať, závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi stranami sporu. Strana sporu je povinná na podporu svojich tvrdení súdu predložiť dôkazy, resp. súdu navrhnúť vykonanie konkrétneho dôkazu. Súd sám z vlastnej iniciatívy vykonáva dôkazy len vo výnimočných prípadoch, a to ak je vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Ďalej odvolací súd poukázal i na to, že účelom incidenčného konania je, aby o oprávnenosti sporného nároku rozhodol súd a nie správca. Súd v tomto konaní posudzoval, či správca poprel pohľadávku dôvodne. Výsledkom tohto konania bolo zistenie súdu, či pohľadávka bola oprávnená alebo sporná. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Vzhľadom k späťvzatiu žaloby, s ktorým žalovaný súhlasil, odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby a do výšky späťvzatia rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil. Vzhľadom na uvedené odvolací súd o trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 C. s. p., tak, že priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 74,64 %.

7. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) proti potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu a to z dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ako i podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., že rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

8. Dovolateľ v podanom dovolaní tvrdil vadu zmätočnosti s poukazom na dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., keď postup súdov nižších inštancií aj ich rozhodnutia mohli napĺňať znaky justičného omylu. Tvrdil, že odvolací súd neprejednal podané odvolanie v celom rozsahu, teda nezaoberal sa všetkými odvolacími dôvodmi. Z ustanovenia § 380 ods. 1 C. s. p., pritom vyplýva viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi. Odvolací súd je povinný podrobiť odvolaciu prieskumu rozhodnutie súdu prvej inštancie z pohľadu všetkých odvolacích dôvodov, v opačnom prípade bolo nutné dospieť k záveru, že odvolací súd podané odvolanie náležite neprejednal a konanie zaťažil vadou zmätočnosti v podobe porušenia práva žalovaného na riadne prejednanie podaného odvolania. Žalovaný v podanom odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) C. s. p. Tvrdil, že odvolací súd nepodrobil prieskumu rozhodnutie súdu prvej inštancie na základe ním uplatnenej dovolacej námietky uvedenej v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p., pričom súčasne podrobil rozhodnutie na základe odvolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d), ktorý dovolateľom v podanom odvolaní nebol namietaný. Podľa názoru dovolateľa uvedeným konaním sa odvolací súd dopustil závažného procesného omylu zakladajúceho zmätočnosť celého odvolacieho konania.

9. V ďalšom dovolateľ namietal úplnú absenciu odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií a to najmä vo vzťahu k osobitne popretému príslušenstvu pohľadávok, keď súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia nič neuviedol. Aj napriek osobitnému popretiu žalovaným ako správcem, súd prvej inštancie bez akéhokoľvek odôvodnenia nárok žalobcovi priznal aj v tejto časti a to navzdory argumentácii žalovaného. Uvedený postup dovolateľ v odvolaní označil ako nesprávny procesný postup, keď žalovaný nemal možnosť sa oboznámiť s tým, ako súd prvej inštancie posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, čo považoval za preukázané a ako predmetnú vec právne posúdil. Ďalej tvrdil absenciu odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií vo vzťahu k právnemu dôvodu vzniku pohľadávok žalobcu a právnej argumentácii žalovaného, keď namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s celou jeho právnou argumentáciou vyplývajúcou z podania zo dňa 31. marca 2019. S ohľadom na uvedenú námietku dovolateľ ďalej poukazoval na ním tvrdené skutočnosti v priebehu konania pred

súdom prvej inštancie, teda že v účtovníctve úpadcu sa nenachádzal žiaden záznam o existencii pohľadávky žalobcu, súčasne bola daná spornosť pohľadávky žalobcu existenciou súdneho konania, v ktorom sa úpadca domáhal určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke i notárskej zápisnice. Ďalej uviedol, že pôžička bola poskytnutá tretej osobe a to buď jednému alebo všetkým spoločníkom, ktorí to zaúčtovali ako vlastný vklad. Preto bolo otázne, kto bol v podstate dlžníkom uvedenej pohľadávky, čo vyvoláva záver, či v danom prípade bola riadne ustanovená pasívna legitímácia dlžníka. S ohľadom na tieto skutočnosti dovolateľ poukázal na prednesy na pojednávaniach vykonaných pred súdom prvej inštancie, kde zachytené tvrdenie žalobcu o tom, že prostriedky poskytoval C.. Š. v hotovosti, aby ich mohol dokladovať ako vklad spoločníkov, bolo v priamom rozpore so skutkovým zistením konajúceho súdu prvej inštancie vyplývajúceho z odôvodnenia jeho rozsudku. Na uvedené skutočnosti dovolateľ poukazoval z dôvodu bezprecedentne nedostatočného odôvodnenia súdov nižších inštancií.

10. Ďalej dovolateľ namietal, že sa sudy nezaoberali ním vznesenou námietkou týkajúcou sa platnosti zmlúv o pôžičke, keď konajúce sudy neuviedli, ako posúdili podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalovaného, čím s poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 C. s. p., bolo žalovanému de facto znemožnené kvalifikovane uplatniť odvolací a dovolací dôvod spočívajúci na nesprávnom právnom posúdení veci v právnej otázke platnosti zmlúv o pôžičke, ktorú konajúce sudy zjavne neposúdili. Osobitne nezrozumiteľným pre dovolateľa bolo to, že odvolací súd sa nezaoberal jeho právnou argumentáciou vo vzťahu k platnosti zmlúv o pôžičke, keď tvrdil, že napĺňali znaky simulovaného právneho úkonu, s ktorou argumentáciou sa sudy žiadnym spôsobom nevysporiadali. Nesprávny procesný postup vo veci konajúcich súdov dovolateľ videl i v absencii náležitého preskúmania prvoinštančného rozsudku žalovaným uplatnenými odvolacími dôvodmi. Dovolateľ nepochybnil, že súd hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, avšak dodal, že sa nemôže jednať o absolútnu ľubovôľu a to v kontexte riadneho odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. S poukazom na ustanovenie § 181 ods. 2 C. s. p., dovolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie si v priebehu konania, najmä na prvom pojednávaní, ale ani v nasledujúcich, nespĺnil povinnosť uviesť predbežné právne posúdenie veci ako obligatórnu súčasť civilného sporového konania. Uvedený postup tak podľa dovolateľa zakladal dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) C. s. p.

11. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., dovolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/17/2010, v ktorom najvyšší súd uviedol, že „uznanie dlhu je samostatným zabezpečovacím inštitútom, túto funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Uznanie dlhu je včas možné urobiť až po tom, čo dlh vznikol, spravidla, keď sa stal splatným.“ Žalovaný napádal platnosť písomných uznaní dlhu, ktoré boli konateľom úpadcu C.. Š. vydané v totožný deň, ku ktorému boli uzatvorené zmluvy o pôžičke. Obe uznania dlhu boli vykonané pred splatnosťou zmlúv o pôžičke, resp. v čase uzavretia zmlúv o pôžičke, kedy dlh úpadcu voči žalobcovi ešte objektívne neexistoval. Podľa dovolateľa za dlh bolo možné považovať len taký záväzok, ktorý povinný subjekt napriek existujúcej povinnosti plniť nespĺnil. Dovolateľ nesúhlasil s právnym posúdením odvolacieho súdu ohľadom riešenia právnej otázky uznania dlhu, pričom táto nesprávnosť predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s časovým aspektom, kedy došlo k uznaniu dlhu, len bez ďalšieho skonštatoval, že v danom prípade v čase uznania dlhu dlh existoval. Záverom dovolateľ s poukazom na ustanovenie § 444 ods. 2 C. s. p., navrhol odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu, majúci za to, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, a to s poukazom na závažnosť a množstvo procesných pochybení konajúcich súdov napĺňajúcich znaky justičného omylu. Súčasne navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne. Alternatívne navrhol, aby dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konania.

12. Žalobca sa k podanému dovolaniu vyjadril podaním zo dňa 13. septembra 2019, pričom k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., uviedol, že v právnej praxi je častým javom, že účastník konania bez hmotného práva sa domáha procesného práva, aby mohol naďalej svojvoľne porušovať hmotné práva účastníka konania, s ktorým je v spore. Takéto správanie nebolo uplatnením práva na súdnu ochranu, ale jeho zneužitím. S poukazom na dovolateľom namietanú vadu rozhodnutia

odvolacieho súdu z dôvodu nevysporiadania sa s odvolacou námietkou podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p., žalobca uviedol, že o jeho naplnenie pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Judikatúra týkajúca sa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., je plne aplikovateľná aj na prípady odvolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p. Žalobca mal za to, že nebol daný odvolací dôvod podľa uvedeného ustanovenia, keďže nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia nebolo procesným postupom súdu. Súčasne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/225/2018, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že „procesným postupom sa rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci, znemožňujúca účastníkovi realizáciu jeho procesných oprávnení a marenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní. ...“ K ďalšiemu dôvodu dovolania zakladajúcemu dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) C. s. p., ktorým malo byť nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších inštancií, žalobca uviedol, že spomenuté rozhodnutia v odôvodnení reflektujú na všetky právne relevantné skutočnosti a poskytujú dostatočnú argumentačnú oporu výrokom oboch rozhodnutí. Avšak ani prípadný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia nebol nesprávnym procesným postupom súdu, ktorý by znemožňoval strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a v tejto súvislosti súčasne žalobca odkázal na obsah uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/180/2018. S poukazom na tvrdenia dovolateľa o nesplnení si povinnosti zo strany súdu prvej inštancie v zmysle § 181 ods. 2 C. s. p., žalobca uviedol, že z pojednávania vykonaných pred súdom prvej inštancie bol vždy vyhotovený zvukový záznam o pojednávaní. Súčasne na pojednávaní konanom dňa 18. septembra 2018 súd prvej inštancie vyslovil predbežný právny názor, vzhľadom ku ktorej skutočnosti si splnil povinnosť uvedenú v ustanovení § 181 ods. 2 C. s. p. K tvrdeniam dovolateľa o odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu žalobca uviedol, že z rozhodnutia sp. zn. 5Obo/17/2010 dovolateľ odvodzoval skutočnosť, že uznať je možné iba dlh, ktorý sa stal už splatným. Takýto záver však nevyplýval ani z citovaného rozhodnutia a ani zo zákonnej úpravy § 558 Občianskeho zákonníka. V uvedenom rozhodnutí sa uvádza, že dlh sa „spravidla“ uznáva po jeho splatnosti, čo vyjadruje zvyčajnú prax toho, aké dlhy sú predmetom uznania. Nebolo možné odvodzovať neplatnosť uznania dlhu, len na základe toho, že bolo uznanie dlhu vyhotovené pred splatnosťou dlhu. Takýto právny názor nemal oporu v platnej právnej úprave. K samotnej možnosti uznať dlh poukázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoE/3/2016, z obsahu ktorého vyplýva, že „Súd prvého stupňa opomenul, že záväzok ako dlh existuje v splatnej alebo nesplatnej forme, preto okamih uznania dlhu zo zmluvy o pôžičke v deň jej uzavretia nemôže mať za následok neplatnosť uznania dlhu z tohto dôvodu. Pri výskyte takejto situácie by jednoducho exekučný súd vykonanie exekúcie nepovolil, z dôvodu, že dlh nebol splatný. ...Názor súdu prvého stupňa by viedol k tomu, že splatný v plnej výške nesplnený a v notárskej zápisnici uznaný dlh by napriek týmto skutočnostiam oprávnený nemohol vymôcť v exekučnom konaní z dôvodu, že k uznaniu dlhu došlo pri vzniku zmluvného vzťahu.“ Z uvedeného podľa názoru žalobcu vyplývalo, že pre platnosť uznania dlhu nebolo relevantné to, či je dlh splatný alebo nie, ale to, že dlh existuje. K návrhu na odklad vykonateľnosti žalobca uviedol, že z dôvodu, že dovolanie prípustné nebolo, nebol daný dôvod na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia. Súčasne uviedol, že prípadným odkladom právoplatnosti rozhodnutia by mohlo dôjsť na strane žalobcu k vzniku škody, a to tak, že odkladom právoplatnosti rozhodnutia by žalobca nebol zapísaný do zoznamu veriteľov úpadcu. Do času rozhodnutia odvolacieho súdu by došlo k speňaženiu majetku úpadcu, z ktorého dôvodu by neboli uspokojené pohľadávky žalobcu a to ani pomernou časťou. Žalobca záverom navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol.

13. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu k dovolaniu nevyjadril.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

15. V zmysle § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

16. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p.

17. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2018, ktorý uviedol, že kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 C. s. p., je prípustná.

18. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Naplnenie uvedeného dovolacieho dôvodu videl dovolateľ vo viacerých rovinách. Namietal jednak vadu znateľnosti, ktorú videl v neprejednaní odvolania odvolacím súdom v rozsahu ním uplatnených odvolacích dôvodov, keď odvolanie podal s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) a odvolací súd neprejednal odvolací dôvod pod písmenom b), pričom navyše prejednal odvolanie v rozsahu § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p. Dovolateľ namietal absenciu odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií vo vzťahu k spornému nároku na príslušenstvo pohľadávok žalobcu, ako i v absencii odôvodnenia vo vzťahu k právnomu dôvodu vzniku pohľadávky žalobcu. Za nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie považoval aj absenciu uvedenia predbežného právneho posúdenia veci s poukazom na ustanovenie § 181 ods. 2 C. s. p., ktoré súdu ukladá povinnosť uviesť predbežné právne posúdenie veci, ktoré je obligatórnou súčasťou civilného procesu.

20. Argumentácia dovolateľa vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., smerovala k tomu, že odvolací súd ako i súd prvej inštancie hodnotili dokazovanie v rozpore so zákonom a súčasne neprihľadli na relevantné dôkazy, ktoré žalovaný predložil, v dôsledku čoho dospeli k nesprávnemu záveru, že žalovaný v spore neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Z uvedeného bolo zrejmé, že dovolateľ spochybňuje hodnotenie vykonaných dôkazov, správnosť záverov odvolacieho súdu, čím v skutočnosti namietá nesprávnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci odvolacím súdom, nesprávnosť ktorá však nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p.

21. Pojem „právo na spravodlivý proces“ podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., nahradil doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov.

22. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p., zakladá prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa chápe nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry k § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., a judikatúry ÚS SR)

sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných práv, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci a ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol. Súčasne z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. Súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C. s. p.) a nie sporových strán. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku.

24. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať, čo však dovolateľ nenamietal. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (viď. sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A. č. 254-B, s. 49, § 30). S poukazom na ustanovenie § 380 ods. 1 C. s. p., je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi. Z uvedeného ustanovenia však nevyplýva jeho povinnosť zaoberať sa všetkými odvolacími námietkami, ale len tými, ktoré mali význam pre rozhodnutie vo veci.

25. V tejto súvislosti dovolací súd upriamuje pozornosť aj na to, že z ustanovenia § 442 C. s. p., vyplýva, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. V posudzovanom prípade odvolací súd vo svojom rozhodnutí, potvrdzujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie, vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Súdy oboch inštancií v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav veci, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery.

26. Dovolací súd sa ďalej zaoberal námietkou dovolateľa o absencii odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia ako i rozhodnutia súdu prvej inštancie a to vo vzťahu k právnemu dôvodu vzniku pohľadávky žalobcu a vo vzťahu k nároku na príslušenstvo pohľadávok žalobcu. Konštatoval, že do práva na spravodlivý proces patrí právo sporovej strany na preskúmateľné a dostatočne odôvodnené

súdne rozhodnutie, s náležitosťami vyžadovanými zákonnou úpravou procesného práva (sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Na to, aby odôvodnenie rozhodnutia spĺňalo všetky zákonom požadované náležitosti, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument sťažovateľa. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgias c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

27. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 220 ods. 2 CSP).

28. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Tu dovolací súd odkazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo dňa 16. marca 2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

29. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd odkazuje aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 03.12.2015 pod R 2/2016, podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

30. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

31. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu obsahuje podstatné dôvody, pre ktoré súd žalobe žalobcu vyhovel. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že bolo nepochybné, že medzi stranami sporu existoval zmluvný vzťah zo zmluvy o pôžičke, ako i uznanie dlhu žalovaného, ktoré potvrdil bývalý konateľ úpadcu, a ktoré skutočnosti v konaní sporné neboli. Oba sudy dospeli k záveru, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Súčasne sa súd prvej inštancie vysporiadal s námietkou žalovaného týkajúcou sa neevidovania pohľadávky žalobcu v účtovníctve žalovaného, na ktorú skutočnosť reagoval aj dovolací súd, ktorý poukázal na bod 40 a 41 rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s existenciou súdneho konania, v ktorom sa úpadca voči žalobcovi domáhal určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke, ako aj notárskej zápisnice, ktoré konanie právoplatne ukončené nebolo. Uviedol, že existencia súdneho konania bola pre

posúdenie existencie pohľadávok žalobcu irelevantná. Obdobne ako existencia vedeného trestného konania pred Krajským riaditeľstvom PZ v Prešove pod I. Dovolací súd súčasne poukazuje na zákonné ustanovenie § 387 ods. 1 a 2 C. s. p., z aplikácie ktorých odvolací súd vychádzal a v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na závery a zhodnotenia, ktoré odzneli v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie, a preto neopakoval uvedené závery. Uvedenú skutočnosť však nebolo možné považovať za nedostatočne odôvodnené rozhodnutie odvolacieho súdu. K námietkam týkajúcim sa nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k príslušenstvu pohľadávky dovolací súd poukazuje na obsah uznania dlhu C.. Š., ktorým uznal dlh, teda pohľadávku a aj jej príslušenstvo. Vzhľadom na akt uznania príslušenstva, nebola námietka vo vzťahu k výške úrokov dôvodná.

32. Dovolací súd skonštatoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Odvolací súd ako i súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokovávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery.

33. Najvyšší súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

34. Dovolací súd k tvrdeniam dovolateľa ohľadom absencie uvedenia predbežného právneho posúdenia veci v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2. C. s. p., uvádza, že z obsahu podaného odvolania nevyplývalo, že uvedený dôvod bol žalovaným (dovolateľom) namietaný aj v odvolacom konaní. V prípade, ak žalovaný uvedenú skutočnosť nenamietal v odvolacom konaní, bolo zrejmé, že odvolací súd sa uvedenou námietkou zaoberať nemohol. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 227/2011 (publikované pod č. 50/2014), v ktorom vyslovil právnu vetu, že «dovolacie konanie má prieskumnú povahu, so zreteľom na ktorú v dovolaní nemožno uplatniť také „nové“ skutočnosti alebo dôkazy vo veci samej, ktoré pri rozhodovaní nemali možnosť vziať na zreteľ už súdy nižších stupňov». Žalovaný mal v konaní pred súdom prvej inštancie ako i odvolacím súdom vytvorenú procesnú možnosť využiť svoje právo uviesť skutočnosti, z ktorých v dovolacom konaní vyvodzoval nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií. Ak tak neurobil, nemožno vytykať súdu prvej inštancie a odvolaciemu súdu, že k týmto skutočnostiam neprihliadli. Vzhľadom na uvedené preto dovolací na tieto skutkové tvrdenia žalovaného neprihliadol (§ 435 C. s. p.).

35. Žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., majúc za to, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky týkajúcej sa uznania dlhu odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/17/2010. Tvrdil, že uznanie dlhu zo strany bývalého konateľa úpadcu C.. Š. nebolo platné, nakoľko bolo vydané v totožný deň, ku ktorému boli uzatvorené zmluvy o pôžičke, kedy dlh úpadcu voči žalobcovi objektívne neexistoval. Podľa dovolateľa bol dlhom len taký záväzok, ktorý povinný subjekt napriek existujúcej povinnosti plniť nesplnil.

36. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania, v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, teda že ide o prípad, na ktorý sa toto ustanovenie vzťahuje.

37. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť

ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písmeno a) C. s. p., nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého sú presne určené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch a domnienkach o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. Ak by postupoval inak, rozhodoval by bez relevantného podkladu. Na druhej strane, ale v prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, najvyšší súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvého stupňa a odvolací súd. V takejto súvislosti by tým „suploval“ aktivitu dovolateľa, z vlastnej iniciatívy vyhľadať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu, týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.) vid' uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 6. marca 2017 sp. zn. 3Cdo/6/2017, bod 22/.

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) zároveň považuje za potrebné poukázať na prijatý záver, že v dovolaní ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia

§ 421 ods. 1 písmeno a) C. s. p., by mal dovolateľ: a) jednoznačne konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť s označením konkrétneho stanoviska, judikatúru, alebo rozhodnutia najvyššieho súdu a doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (vid' uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 6. marca 2017 sp. zn. 3Cdo/6/2017, bod 22/.

39. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písmeno f) C. s. p., je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (vid' uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 31. júla 2017 sp. zn. 3Cdo/235/2016.).

40. V uznesení zo dňa 08. 06. 2017 sp. zn. 3Cdo/52/2017 dovolací súd skonštatoval, že v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnom posúdením takej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň, že pri riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písmeno a/ až c/ § 421 ods. 1 C. s. p.).

41. Dovolateľ je teda v dovolaní povinný jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, to jest, ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p., zakladá jeho prípustnosť.

42. Ak dovolanie absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu (rovnako aj unesenie najvyššieho súdu zo dňa 29. 09. 2017, sp. zn. 1Cdo/206/2016, bod 16/).

43. V prípade dovolania, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z § 421 ods. 1 písmeno a) C. s. p., sa predpokladá, že dovolateľ presvedčí dovolací súd, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľ preto musí v dovolaní uviesť, ktoré konkrétne rozhodnutie dovolacieho súdu vo svojom rozhodnutí odvolací súd nerešpektoval (k tomu vid' uznesenie najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 09. 2017, sp. zn. 6Cdo/129/2017 bod 11 a z 29. 11. 2017, sp. zn. 6Cdo/185/2017 bod 10).

44. Vychádzajúc z vyššie citovanej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je povinnosťou dovolateľa pri vymedzení dovolacieho dôvodu v prípade dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 C. s. p., uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako podľa

jeho názoru mal dovolací súd konkrétnu otázku správne riešiť a zároveň, ak má byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písmeno a) C. s. p., musí dovolateľ špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, s uvedením konkrétnych rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodnutí odkloniť. Dovolací súd môže pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu, iba ak sú všetky uvedené kumulatívne podmienky splnené. V opačnom prípade dovolanie odmietne (§ 447 písmeno f) C. s. p.).

45. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd pri riešení právnej otázky uznania dlhu zo strany žalovaného odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v rozhodnutí sp. zn. 5Obo/17/2010. Odvolací súd k otázke uznania dlhu v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že možno uznať len splatný dlh. V tejto súvislosti poukázal na zákonné ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka. V danom prípade v čase uznania dlhu dlh existoval. Dovolateľ tvrdil, že uznanie dlhu v danom prípade platné nebolo, nakoľko bolo vydané v totožný deň, ku ktorému boli uzatvorené zmluvy o pôžičke, kedy dlh úpadcu voči žalobcovi objektívne neexistoval. Podľa dovolateľa bol dlhom len taký záväzok ktorý povinný subjekt napriek existujúcej povinnosti plniť nesplnil. Uvedená skutočnosť mala podľa dovolateľa vyplývať aj z citovaného rozhodnutia sp. zn. 5Obo/17/2010.

46. Dovolací súd sa oboznámil s obsahom uvedeného rozhodnutia. V ňom sa konštatuje, že „uznanie dlhu je samostatným zabezpečovacím inštitútom, túto funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Uznanie dlhu je však možné urobiť až po tom, čo dlh vznikol, spravidla, keď sa stal splatným.“ Z obsahu uvedeného však nevyplývajú skutočnosti tvrdené dovolateľom. Z uvedeného jasne vyplývalo, že uznanie dlhu je jedným zo spôsobov zabezpečenia záväzku tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v dobe, ktorý možno urobiť po tom, ako dlh vznikol. Na strane druhej, v prípade označeného súdneho rozhodnutia ide o rozhodnutie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, preto ho nemožno považovať za rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (k ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vid' bližšie rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24. 01. 2018, ktoré občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR prijalo ako judikát pod č. R 71/2018.

47. Dlh v danom prípade vznikol momentom uzavretia zmluvy o pôžičke a odovzdaním peňažných prostriedkov, preto ak žalovaný súčasne dlh uznal, hoci ešte nebol splatným, nemožno namietat' neplatnosť uvedeného právneho úkonu. Ak súd v predmetnom rozhodnutí uviedol, že „uznanie dlhu je však možné urobiť až po tom, čo dlh vznikol, spravidla, keď sa stal splatným“, neznamená to, že sa na platnosť uznania dlhu bezpodmienečne vyžaduje jeho splatnosť. Táto skutočnosť vyplýva práve zo súdom použitého výrazu „spravidla“, ktorý vyjadruje všeobecnú prax, v ktorých prípadoch dochádza najčastejšie k uznaniu dlhu. Dovolací súd súčasne poukazuje na znenie ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Z uvedeného ustanovenia žiadnym spôsobom nevyplývalo, že na platnosť uznania dlhu sa vyžaduje jeho splatnosť. Odvolací súd spolu so súdom prvej inštancie správne posúdili otázku uznania dlhu žalovaného.

48. Na základe uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že žalovaný prípustnosť dovolania s odkazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písmeno a) C. s. p., nepreukázal, a teda nejde o dovolanie prípustné.

49. Dovolací súd preto konštatuje, že žalovaný vo svojom dovolaní neoznačil rozhodnutie vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než v konkrétnej právnej otázke zaujal v rozhodnutí dovolací súd. Z tejto príčiny žalovaným nebol vymedzený dôvod v tejto časti spôsobom uvedeným v § 433 C. s. p. Absencia takejto náležitosti je zákonným dôvodom pre odmietnutie dovolania.

50. S poukazom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nie je daná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., a ani podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) C. s. p. Keďže dovolanie bolo zamietnuté, dovolací súd

nerozhodoval o návrhu dovolateľa na odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle ust. § 444 ods. 2 CSP.

51. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p., § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

52. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie.